

Lamium garganicum var. armenum

Foto: Harrie de Vries

Nomenclatuur/Etymologie

De geslachtsnaam *Lamium* is afgeleid van het Griekse *lamios* of *laimos*, wat 'keel' of 'slokdarm' betekent. Dit verwijst naar de kenmerkende buisvormige, 'gegapte' bloemen met een duidelijke boven- en onderlip, typisch voor de lipbloemenfamilie. De soort aanduiding *garganicum* is een geografische verwijzing naar de herkomst van de typesoort, de Monte Gargano in Zuid-Italië. De toevoeging *var. armenum* duidt een variëteit aan die specifiek afkomstig is uit de regio Armenië of het Armeense hoogland, wat in West-Azië en Oost-Turkije ligt.

Taxonomie

Lamium garganicum var. *armenum* is een taxonomische classificatie op het niveau van een variëteit binnen de soort *Lamium garganicum*.

- Rijk: *Plantae*
- Orde: *Lamiales*
- Familie: *Lamiaceae* (Lipbloemenfamilie)
- Geslacht: *Lamium*
- Soort: *Lamium garganicum* (foto)
- Variëteit: *Lamium garganicum* var. *armenum*

Synoniemen

Van de soort *Lamium garganicum* zijn er meerdere onderverdelingen en synoniemen. De specifieke variëteit *Lamium garganicum* var. *armenum* wordt soms als een synoniem of als onderdeel van een bredere ondersoort gezien, met name binnen de complexiteit van de *Lamium garganicum* soorten in Turkije en de Kaukasus. De variëteit wordt soms ook geclassificeerd als een variëteit van de ondersoort *striatum*, wat leidt tot de volledige naam *Lamium garganicum* subsp. *striatum* var. *armenum*. Verdere, algemene synoniemen voor de hoofdspecie zijn onder andere:

- *Lamium laevigatum*
- *Lamium longiflorum*
- *Lamium macedonicum*

Variëteiten en cultivars

De variëteit *Lamium garganicum* var. *armenum* zelf is een botanische vorm die wordt gekenmerkt door zijn herkomst en kan licht afwijken in bloemkleur en beharing. In de praktijk worden binnen de soort *Lamium garganicum* voornamelijk andere variëteiten en ondersoorten in de handel aangeboden, in plaats van specifieke cultivars van var. *armenum*. De meest algemeen bekende onderverdelingen van *L. garganicum* zijn:

- *Lamium garganicum* subsp. *garganicum*: De typesoort met een wijdere verspreiding, gekenmerkt door de grote, roze tot paarse bloemen.
- *Lamium garganicum* subsp. *laevigatum*: Een ondersoort die soms als synoniem voor de typesoort wordt beschouwd, gekenmerkt door minder behaarde bladeren en stengels.
- *Lamium garganicum* subsp. *striatum*: Een ondersoort met een Oost-mediterrane verspreiding. De variëteit *armenum* wordt vaak onder deze ondersoort geplaatst.

Binnen de soort *Lamium* zijn de meeste cultivars ontwikkeld uit de zustersoort *Lamium maculatum* (Gevlekte Dovenetel), die een betere bodembedekker is. Voorbeelden van populaire *Lamium maculatum* cultivars die in de tuinbouw worden gebruikt, zijn:

- *Lamium maculatum* 'White Nancy': Een cultivar met opvallend zilverwit blad en kleine witte bloemen.
- *Lamium maculatum* 'Beacon Silver': Cultivar met zilveren bladeren en roze tot paarse bloemen.

- *Lamium maculatum* 'Purple Dragon': Een vorm met dieppaarse bloemen en een zilveren bladpatroon.

Familie

Lamium garganicum var. *armenum* behoort tot de familie *Lamiaceae*, in het Nederlands de Lipbloemenfamilie of Muntfamilie. Leden van deze familie, waaronder *Lamium*, worden gekenmerkt door vierkante stengels en tegenoverstaand geplaatste bladeren.

Hoogte

Deze vaste plant groeit polvormig en spreidend, maar vormt geen agressief, dicht tapijt zoals sommige andere *Lamium*-soorten. De bloemstelen worden meestal tussen de 20 en 40 centimeter hoog.

Bloemkleur

De bloemen van *Lamium garganicum* var. *armenum* zijn buisvormig, groot en hebben een duidelijke 'lip'. De bloemkleur is meestal in de tinten roze tot purperrood. Er is echter variatie en witte of lila-roze vormen komen ook voor.

Bladkleur

De bladeren zijn hartvormig tot eirond, getand aan de randen en hebben een ruwe textuur. In tegenstelling tot veel cultivars van *Lamium maculatum*, heeft *L. garganicum* var. *armenum* doorgaans effen donkergroene bladeren zonder de opvallende zilveren vlekken.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van deze variëteit is relatief vroeg en langdurig. De bloei begint doorgaans in het late voorjaar en strekt zich uit tot in de vroege zomer, van mei tot en met juni, met een mogelijke naslag later in het seizoen.

Standplaats

Lamium garganicum var. *armenum* geeft de voorkeur aan een beschutte standplaats in de halfschaduw tot schaduw. De ideale bodem is humusrijk, goed doorlatend en vochtig. Hij verdraagt drogere omstandigheden beter dan veel andere *Lamium*-soorten, maar zal niet goed gedijen op te natte of zeer zware kleigronden.

Herkomst

De variëteit *armenum* is afkomstig uit de regio Armenië, dat zich uitstrekt over delen van Turkije, de Kaukasus en het Midden-Oosten. Het is een bergplant die gedijt in beboste randen en rotsachtige habitats op middelgrote hoogte.

Soort Gewas

Het is een overblijvende, kruidachtige vaste plant (*perennial herb*). De groeiwijze is polvormig en licht spreidend, maar woekert niet. Het wordt vaak gebruikt als bodembedekker of voor beplanting in bosrandachtige tuinen.

Vermeerderingswijze

De vermeerdering kan gemakkelijk plaatsvinden door zaaien. Aangezien het een vaste plant is die pollen vormt, is delen van de plant ook een effectieve methode, bij voorkeur in het voor- of najaar. Daarnaast kunnen stengelstekken in het groeiseizoen genomen worden.

Klimaatzone (usda-zones)

Lamium garganicum wordt over het algemeen als goed winterhard beschouwd, vaak ingedeeld in USDA Winterhardheid Zones 5 tot 8. Dit betekent dat de plant temperaturen tot ongeveer -28,9°C kan verdragen, mits de grond goed is gedraineerd.

Insecten

Zoals de meeste leden van de *Lamiaceae*-familie, zijn de bloemen rijk aan nectar en zeer aantrekkelijk voor bestuivende insecten. Ze trekken met name bijen en hommels aan, die de buisvormige bloemen gemakkelijk kunnen bereiken. Dit maakt de plant waardevol voor de biodiversiteit in de tuin.

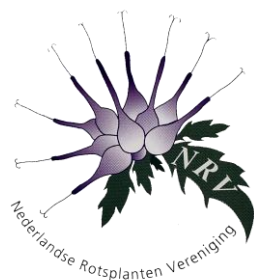
Bronvermelding

https://en.wikipedia.org/wiki/Lamium_garganicum

<https://www.floranatolica.com/eukaria/gui/species.php?ID=Lamium-garganicum-subsp.-striatum-var.-armenum> <https://earthone.io/plant/lamium%20garganicum>

https://www.cretanflora.com/lamium_garganicum.html

<https://osogovonature.com/2021/03/14/lamium-garganicum-l/>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat (<i>Lamium garganicum</i> var. <i>armenum</i>)
Nomenclatuur/Etymologie	<i>Lamios</i> (keel/slokdarm); <i>garganicum</i> (Monte Gargano); <i>armenum</i> (uit Armenië).
Taxonomie	Familie: <i>Lamiaceae</i> , Geslacht: <i>Lamium</i> , Variëteit: var. <i>armenum</i> .
Synoniemen	Soms geclassificeerd als <i>L. garganicum</i> subsp. <i>striatum</i> var. <i>armenum</i> .
Eventuele variëteiten en cultivars	Andere bekende vormen: <i>L. garganicum</i> subsp. <i>garganicum</i> , <i>L. garganicum</i> subsp. <i>laevigatum</i> , <i>L. garganicum</i> subsp. <i>striatum</i> . (Cultivars meestal van <i>L. maculatum</i>).
Familie	<i>Lamiaceae</i> (Lipbloemenfamilie/Muntfamilie).
Hoogte	20 tot 40 centimeter.
Bloemkleur	Roze tot purperrood.
Bladkleur	Effen donkergroen.
Bloeiperiode	Laat voorjaar tot vroege zomer (mei- juni).
Standplaats	Halfschaduw tot schaduw. Humusrijke, goed doorlatende, vochtige grond.
Herkomst	Armenië, Oost-Turkije, Kaukasus (West-Azië).
Soort Gewas	Overblijvende, kruidachtige vaste plant.
Vermeerderingswijze	Zaaien, delen, stengelstekken.
Klimaatzone (usda-zones)	USDA Zones 5 tot 8.
Insecten	Zeer aantrekkelijk voor bijen en hommels.